

De Emmaüsgangers

lezingen: Ps. 4; Lc. 24,35-48

Gegroet en gezegend

Gezegend dit uur en het licht ons gegeven.
Gezegend de woorden geladen met kracht.
Gezegend jij, mens hier naast mij
en alles wat ons bijeen brengt.
Gegroet en gezegend
in naam de van eeuwige Vader, Zoon en heilige Geest.

Lied: DIT IS DE DAG

Dit is de dag van het licht en van lente, nieuw leven,
van nieuwe adem, van geest die ons toekomst zal geven.
Dit is het uur dat ons doet zingen van vuur
aan dood en duister ontheven.

Wij vieren God als het licht in de mensen ontstoken,
de zon van vrede en vrijheid in ons aangebroken.
Zij gaat ons voor, gerechtigheid is haar spoor,
tot vrede zal zijn ontloken.

Om goed te weten dat wij zijn geroepen tot vrede,
om niet verloren te zijn aan alleen maar dit heden,
om op te staan en nieuwe wegen te gaan,
is deze dag ons gegeven.

Inleiding

Vandaag zijn we de derde zondag van de Paastijd. We lezen het verhaal van de Emmaüsgangers. De Emmaüsgangers verlaten Jeruzalem en gaan naar huis.

Er is een medereiziger voor nodig om hun teleurstelling te laten uiten. Over het uitblijven van wat eigenlijk? Opstanding? Bevrijding? De medereiziger voegt zich als vanzelfsprekend bij hen en laat hen eerst uitzazen. Vervolgens zet hij hen met bekende en toch ook nieuwe vragen aan het denken. Zo worden ze gedwongen om opnieuw, met alles wat er gebeurd is onder ogen te zien wat hun traditie te bieden heeft aan houvast en troost. De medereiziger legt alle onderdelen uit een én voegt ze weer samen; de uiterste consequentie, die Jezus onderging, kan niet los gezien worden van het voorzegde vervolg. De Emmaüsgangers zien het niet; de oude woorden zijn vertrouwd en vreemd tegelijk en moeten in hun bestaan nog hun nieuwe betekenis krijgen. Later zullen ze zeggen: 'Was ons hart niet brandende in ons?'

Laten we deze woorden tot ons nemen en bekijken wat het met ons doet.

Openingsgebed: Zie me, zoek me, vind me. (Kris Gelaude – Zonder woorden kan je niet)

Zie me, zoek me, vind me.
Draag me in je kleren, waar je ook gaat.
Spreek over de dagen
toen we nog adem te koop hadden
en onze gedachten vrolijk als vlinders
van morgen naar avond fladderden.

Ook al moest ik gaan,
laat dit het laatste zijn,
dat je mij zou begraven
door verder te zwijgen als dood.
Liever wil ik lachend en wuivend
nog in je gedachten staan.

En daarom, noem me.
Haal me erbij in grote en kleine verhalen.
Hou me springlevend in beeld en in woord.

Laat toch de liefde nog zingen.
In alle gebaren
van haar gedenken besta ik voort.

Psalm 4

Heer, laat uw licht over ons opgaan. Als ik U roep geef mij antwoord, God, die mij recht verschaft. Gij, die mij redt uit verdrukking, wees mij genadig, verhoor mijn gebed! Zie hoe de Heer zijn getrouwen begunstigt: altijd verhoort Hij mij als ik Hem roep. Zegt men: wie brengt ons geluk? Heer, laat uw licht over ons opgaan. Als ik mij neerleg slaap ik gerust, Gij maakt mij vrij van zorgen.

Muziek: voice of the blood Hildegard von Bingen: <https://www.youtube.com/watch?v=BS28jyW1bLY>

Evangelie: Lc 24, 35-48 In die tijd vertelden de twee leerlingen wat er onderweg gebeurd was en hoe Jezus door hen herkend werd aan het breken van het brood. Terwijl ze daarover spraken stond Hijzelf plotseling in hun midden en zei: 'Vrede zij u.' In hun verbijstering en schrik meenden ze een geest te zien. Maar Hij sprak tot hen: 'Waarom zijt ge ontsteld en waarom komt er twijfel op in uw hart? Kijkt naar mijn handen en voeten: Ik ben het zelf. Betast Mij en kijkt: een geest heeft geen vlees en beenderen zoals ge ziet dat Ik heb.' En na zo gesproken te hebben toonde Hij hun zijn handen en voeten. Toen ze het van vreugde en verbazing niet konden geloven zei Hij tot hen: 'Hebt ge hier iets te eten?' Zij reikten Hem een stuk geroosterde vis aan; Hij nam het en at het voor hun ogen op. Hij sprak tot hen: 'Dit zijn mijn woorden, die Ik sprak toen Ik nog bij u was: Alles moet vervuld worden wat over Mij staat in de Wet van Mozes, in de profeten en in de psalmen.' Toen maakte Hij hun geest toegankelijk voor het begrijpen van de Schriften. Hij zei hun: 'Zo spreken de Schriften over het lijden en sterven van de Messias en over zijn verrijzenis uit de doden op de derde dag, over de verkondiging onder alle volkeren, van de bekering en de vergiffenis der zonden in zijn Naam. Te beginnen met Jeruzalem moet gij van dit alles getuigen.'

Woordje

Telkens ik het verhaal van de Emmaüsgangers lees of hoor, leer ik iets bij.
Voor deze viering hebben we verschillende commentaren bijeen gelegd en uitgelicht wat ons het meest treft.
'De hoop niet opgeven'. Een tochtgenoot kan daarbij helpen.
We krijgen tips voor een goed gesprek:

- de tijd nemen om te luisteren

- vragen stellen

- de situatie in een breder – historisch verband plaatsen. Terugkijken kan inzicht opleveren.

Samen aan tafel gaan, delen, is belangrijk.

Als je iets begrepen hebt, als je van iets overtuigd bent, kan je ook anderen aansteken.

We worstelden met de uitdrukking: 'De Messias moest lijden om ons te verlossen'

We weten wel dat ijveren voor gelijke rechten, rechtvaardigheid, 'hart boven hard', vrede... moeite kost.

Als je opkomt voor wie geen rechten heeft, als je 'tegen de kar rijdt' van wie macht heeft, kan je zelf aan de kant gezet worden – in bepaalde gevallen kan het je kop kosten.

En dan blijkt, hopelijk achteraf, dat deze inspanning niet nodeloos geweest is.

Hoe dan ook leven mensen die hun leven gegeven hebben in de herinnering van hun vrienden.

Mogen we het zo verstaan?

In geen enkele preek die we vonden, is de deugd of het effect van het samen-op-stap-gaan vernoemd. Dat is toch dikwijls een fijne ervaring, zeker in coronatijd.

Het zou mooi zijn mochten we - al dan niet wandelend - kunnen uitwisselen. Wat helpt ons om twijfel of een (schijnbaar) hopeloze situatie door te komen?

Voorbeden

Laten we bidden:

voor wie terugkijkt en twijfelt of hij in zijn leven de juiste weg gekozen heeft;

voor wie de hoop op een nieuw begin opgegeven heeft;

voor wie hardnekkig een doodlopende weg volgt;

voor wie uitgestoken handen niet opmerkt.

Om een rustpunt, een adempauze, een moment van oplettendheid.

Laten we bidden:

Voor wie om zich heen kijkt en naar reisgenoten zoekt om deze wereld leefbaar te maken.

voor mensen die ook nu onschuldig sterven omwille van hun geloof of idealen;

voor mensen die omkomen op de vlucht, op weg naar een beter leven.

Om een keerpunt, een daad van gerechtigheid, een blik van liefde.

Laten we bidden:

Voor wie vooruit kijkt en zich afvraagt welke wegen begaanbaar zijn

Voor wie doorgaat op de weg van het leven, tegen verdrukking in;

voor de mensen die begrip tonen,

de mensen die je het medeleven van God laten ervaren.

voor wie een hand uitsteekt, liefdevol die ander aanziet.

Om de troost van een hand die wenkt, een weg die doorgaat,

Jezus indachtig willen we bidden voor allen die ons zijn voorgegaan, voor allen die met ons het leven delen, en voor allen die na ons komen, totdat alles zal zijn volbracht.

Tafelgebed

Wij gaan de weg die velen zijn gegaan: moe en verward, verdoofd, terneergeslagen.

Wij hadden zo gehoopt op ander nieuws: vrede, bevrijding nog in onze dagen.

Dan komt een vreemde, sluit zich bij ons aan. Hij vraagt: waarom zo droef en aangeslagen?

Weet je dan niet van opstaan uit de dood, van de bevrijding uit verloren slagen?

Hij wandelt mee en opent ons de Schrift, woorden vanouds, dat alles kan verkeren:

in alwie gaan de weg van ommekeer zal onze God zijn toekomst investeren.

Hij zet ons hoofd en hart opnieuw in gloed, de vlam van hoop doet hij opnieuw ontvonken.

Hij spreekt van liefde sterker dan de dood over wie zijn in nood en dood verzonken.

Wij vragen hem: blijf bij ons, vreemde vriend. Zie, het wordt avond, nacht is ons omgeven.
Wij hebben nog een lange weg te gaan, deel eerst met ons het maal van overleven.

Hij gaat ons voor en breekt voor ons het brood, hij heft de beker op het nieuwe leven, -
teken van toekomst en verrijzenis, van de bevrijding, uit de dood geheven.
(Jan van Opbergen)

Onze Vader

die in het diepste van uw mensen zijt.
Uw naam worde steeds meer liefde.
Levend door en tussen ons als teken van uw rijk.
Laat ons uw wil ontdekken,
in 't werk met mensen aan een nieuwe aarde van geluk voor allen.
Geef ons het besef: dat brood voor allen dagelijkse opdracht is.
En waar wij falen of ontmoedigd zijn,
wees steeds opnieuw voor ons vergeving
in 't herhaald vergeven aan elkaar.
En leid ons heen door onmacht en door angst,
op onze tocht naar u met Jezus onze Heer. Amen.

Bezinning: Emmaüs (gedicht van Patrick Lateur)

De tocht terug was nooit zo lang geweest.
Jeruzalem een puin, de droom verdroomd.
Al wat men in de oude Schriften leest
is tevergeefs, voor altijd weggehoond.

De mijlen naar hun oude dorp doen pijn.
Twee volgelingen gaan vermoeid hun weg
van dagelijks brood en amper samenzijn,
bedroefd om alles wat hun werd ontzegd.

'Te klein is uw geloof in de profeten'.
Alleen hun oren zien, ze houden halt,
vernemen wat men nooit meer kan vergeten
en vragen: 'Blijf bij ons, de avond valt'.

Lied: GA DAN OP WEG (t. Jacqueline Roelofs-van der Linden, m. Komen ooit voeten gevleugeld)

Ga dan op weg naar een toekomst van vreugde en vrede.
Zoek reisgenoten om samen die weg te betreden.
En valt het zwaar, steun en bemoedig elkaar.
Liefde verlicht dan je schreden.

Ga dan op weg om je eigen geluk uit te delen.
Zo kunnen wij wat gebroken was, liefdevol helen.
Geen hongersnood: wij delen samen ons brood.
Er zal genoeg zijn voor velen.

Ga dan op weg, deel je dromen, je hoop, je verhalen.
Geef elkaar kracht om, op zoek naar nieuw land, niet te falen.
Als wij dat doen, blijft onderweg 't visioen
liefde en warmte uitstralen.